

IRA LEMBER

KOOLIPOISS JANNU

IRA LEMBER KOOLIPOISS JANNU

Tallinn • Kirjastus «Eesti Raamat» • 1981

ILLUSTREERINUD HEINO SAMPU

ESIMENE KÕOLIPÄEV

Koolisaal oli suur ja rahvast täis. Kui esimese klassi õpilased käest kinni hoides läbi saali tulid, hakkasid kõik plaksutama. See meeldis Jannule väga ja ta otsis silmadega oma ema, sest Jannu tahtis teada, kas ema ka plaksutab. Aga ta ei leidnud ema rahvasummast üles, ja sellest oli kahju.

Esimese klassi õpilased pandi esimesse ritta istuma.

Siis tulid suuremad lapsed ja panid igale esimese klassi õpilasele lille rinda. Ka Jannu sõber Voova oli üks lillepanija. Ja Jannu naeratas talle. Aga Voova jäi tõsiseks ega teinud Jannust väljagi. Küllap ei tohi, mõtles Jannu.

Kooli direktor rääkis pika jutu. Jannule jäi tema jutust meelde just see, et nemad, esimese klassi õpilased, kuuluvad nüüd selle kooli perre. Direktor ütles, et kool peab lastele olema nagu teine kodu. Aga Jannu arvas, et ega see kool ikka päris kodu ei ole, sest kodus on ju ema, isa ja õde Riina ja muidugi veel koer Otu ka. Jannu vaatas jälle taha, et kas ei näe siiski oma ema. Saal oli aga võõrastest nägudest kirju ja ema ta nende hulgast ei leidnud. Jannu tõusis püsti, et paremini näha. Ja siis ta nägi, et ema lehvitab talle. Kohe hakkas koolimaja Jannule rohkem meeldima.

Siis tuli saali lavale hulk õpilasi ja nad hakkasid üht toredat koolilaulu laulma. Jannu oleks ka heameelega kaasa laulnud, kuid kahjuks ei teadnud ta laulu sõnu. Seepärast ta ainult ümises kaasa ning lõi jalaga takti ka.

Kui laul oli läbi, siis käskis nende õpetaja jälle kõiki paardesse võtta ja tema äärel klassi minna.

Jannu sai endale pinginaabriks ühe väikese tüdruku. Sellel väikesel tüdrukul oli mõlema kõrva juures väike pats ja ta tuletas Jannule Pipi Pikksukka meelde. Seepärast hakkas see tüdruk Jannule kohe meeldima.

Õpetaja tahtis, et iga õpilane tõuseks püsti ja ütleks valjusti oma nime. Nüüd sai Jannu teada, et tema pinginaabri nimi on hoopis Piret, mitte Pipi.

Õpetaja rääkis lastele koolikorrast. Aga seda Jannu juba teadis, sest tema suur õde Riina oli talle kodus kõik ära rääkinud. Jannu teadis, et kui õpetaja klassi tuleb, siis tõusevad lapsed kõik püsti. Jannu teadis seda ka, et õpetajale tuleb «teie» ütelda, isegi siis, kui ta on nii kena ja sõbralik ja vaatab naeratades otsa. Õpetaja rääkis veel, et kui koolis lauldakse, siis ei sobi jalaga taktilüüa. Seda Jannu küll enne ei teadnud, aga nüüd jätab kindlasti meelde.

KOOLIPOISI ÄPARDUS

Teisel päeval saatsid ema ja Otu Jannut ainult kooli väravani. Riidehoius võttis ta ise kingad ära ja pani sussid jalga.

Jannu astus esimesse klassi sisse ja leidis suurema vaevata eilse pingi üles. Pipi-patsidega tüdrukut ei olnud veel näha. Nende ühises pingis istusid hoopis kaks võõrast poissi. Jannu seisis veidi aega nõutult ja istus siis järgmisse pinki. Seal oli just üks vaba koht.

Tuli õpetaja ja kõik lapsed tõustid püsti, Jannu muidugi ka. Täna aga ei olnudki eilset sõbralike silmadega õpetajat, kes oli hakanud Jannule kohe meeldima. Täna oli hoopis üks prillidega mees-õpetaja.

Ja korraga hakkas uus õpetaja imelikke sõnu ütleva, millest Jannu ei saanud mitte midagi aru. Hea veel, et Jannu pink asus akna all ja ta sai hästi aknast välja vaadata. Nii ei hakanud igav. Eile polnud Jannu üldse tähele pannud, kui huvitav vaade siit hoovile on. Parajasti kõndis seal kirju kass. See kass vaatas kor-

raks klassiakna poole ning ringutas endale tohutu küüru selga. Jannu mõtles, et küll on hea, et Otut siin ei ole, muidu oleks nüüd suur tagaajamine lahti läinud. Sest Otu ei suutnud kunagi rahulikult jääda, kui mõni kass jalutas. Temale meeldis palju rohkem, kui kassid teda nähes plagama pistsid või puu otsa ronisid.

Samal ajal laskis õpetaja kõikidel korraga öelda:

«Dog, dog, dog!»

Terve klass hüüdis: «Dog, dog!»

Jannu hüüdis muidugi ka ja tema hüüdis veel hästi kõvasti.

«Näete siis, kui hästi juba läheb!» kiitis prillidega õpetaja.

Korraga pöördus ta Jannu poole ning küsis: «Mida see sõna tähendab?»

«Kust mina tean,» vastas Jannu.

«Ei jäänudki meelde,» imestas nüüd õpetaja, nii et prillid välkusid. Ja siis ta seletas Jannule: «Eile me ju rääkisime, et «dog» tähendab «koer». Sa kuula tunnis tähelepanelikult! Kuidas su nimi on?» päris ta veel.

Jannu vastas, aga endal hakkas kangesti häbi, sest õpetaja oli ju teda noominud.

Õpetaja uuris oma märkmikku, siis vaatas üle prillide Jannu poole ja ütles: «Sa oled tulnud valesse klassi. Siin on I-c, inglise keele klass!»

Prillidega õpetaja võttis Jannu käekõrvale ja sammus temaga I-b klassi, mis asus korruse võrra kõrgemal, kuid muidu täpselt samas kohas. Seal võttis teda eilne sõbralike silmadega õpetaja naeratades vastu.

Kui Jannu jälle Pipi-patsidega tüdruku kõrval istus, ohkas ta kergendatult, et oli pääsenud sellest imelikust klassist, kus koera kohta ei öelda «koer», vaid hoopis «dog».

KOOLIPOISS JANNU

Koolist koju läks Jannu juba üksi. Koduteel nägi ta oma vana sõpra Voovat. Jannul oli kangesti hea meel, et Voova just siin talle vastu tuli, sest Jannu oli terve tee oodanud, et ometi keegi tuttav vastu tuleks.

«Terel!» hüüdis Jannu ja kergitas oma koolimütsi. Ja mõtles ise, et küll on ikka tore koolipoiss olla ja niiviisi koolimütsi kergitada.

«Terel!» ütles Voova vastu ja lõi käe korraks mütsi juurde nagu sõjaväelane. Voova käis juba kolmandas klassis ja ei hoolinud mütsikergitamisest enam põrmugi.

«Kuidas koolis meeldib ka?» küsis Voova nagu suur inimene.

«Hästi!» kiitis Jannu õhinal ja kinnitas veel: «Väga hästi!»

«Kas õpetaja on kuri?» päris Voova. «Riidleb ka?»

«Ei riidle ega ole muidu kuri!» kaitses Jannu oma õpetajat veel suurema õhinaga.

«Küll ta varsti pahandama hakkab,» ütles Voova, «küll sa näed!»

«Ei hakka!» kinnitas Jannu.

«Hakkab küll,» oli Voova kindel. Ja esitas juba uue küsimuse: «Kas said endale ka väärt pinginaabri?»

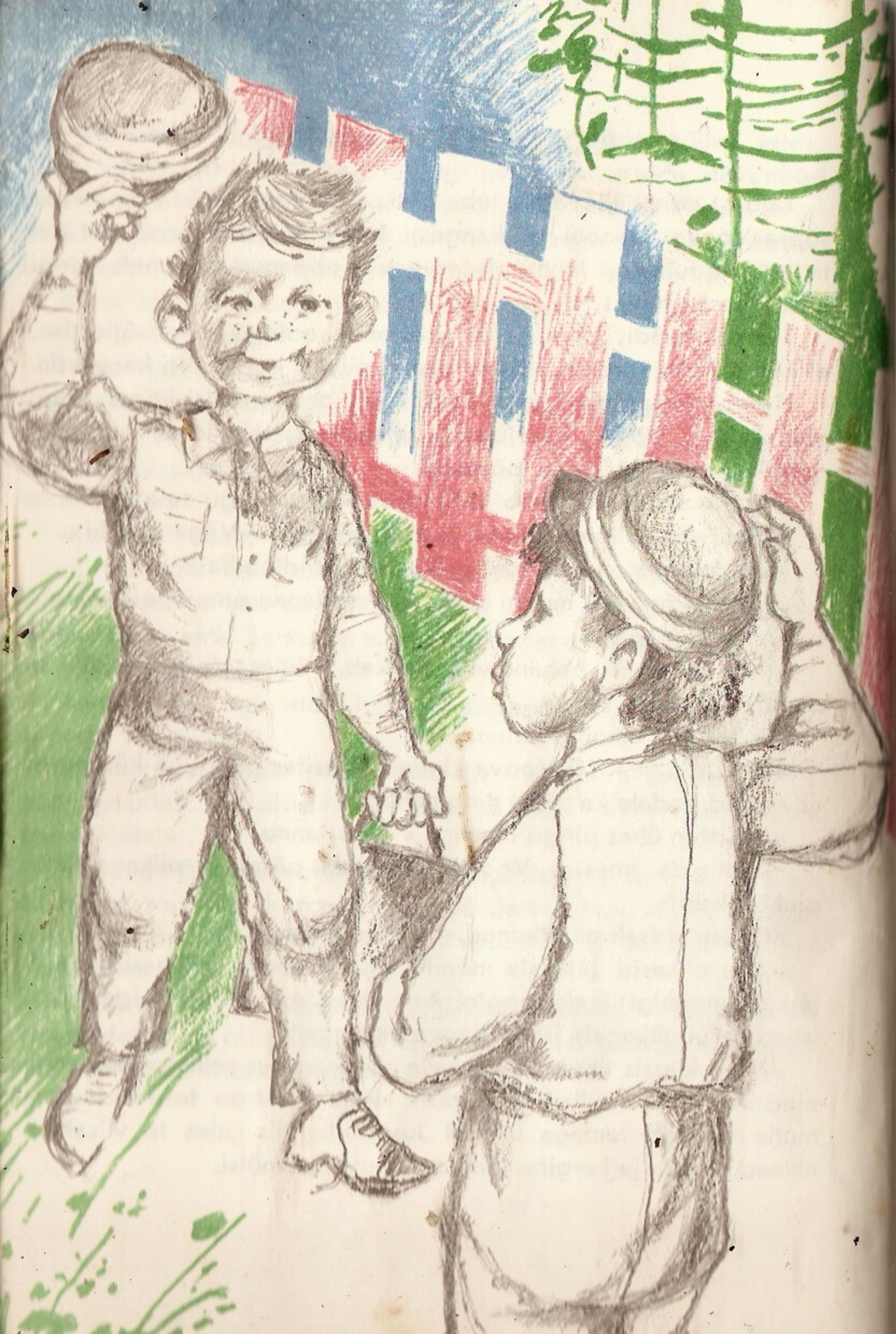
«Ma istun ühes pingis Piretiga,» ütles Jannu.

«Piretigal!» imestas Voova. «Mis hea pärast sa plikaga ühte pinki läksid?»

«Poisse lihtsalt ei jätkunud,» seletas Jannu.

«Aga plikaid jätkus!» mõnitas nüüd Voova. «Plikaid, neid jätkub muidugi igale poole! Aga tead, ma oleksin pigem üksi istunud kui plikagal!» ütles Voova elutargalt.

«Meie klassis üksikuid pinke ei ole,» vastas selle peale Jannu ning lisas veel kindlalt ja kõvasti: «Aga Piret on tore tüdruk ja mulle meeldib temaga istuda! Just niil!» Siis ütles ta viisakalt: «Head aegal!» ja kergitas jälle oma uut koolimütsi.

LUGEMINE

Jannule ei teinud lugemine raskusi. Ta luges ühtemoodi sora-
valt, olgu suured või väikesed tähed, olgu trüki- või kirjatähed.

Emakeele tunnis tahtis Jannu alati lugeda. Aga õpetaja ei saa-
nud ju lasta ainult Jannul lugeda, ehk küll Jannu luges nii hästi,
et kõigil oli mõnus kuulata.

Ühel päeval oli Jannul jälle käsi püsti, et õpetaja teda kutsuks,
aga õpetaja kutsus hoopis Pireti ette.

Piret luges ka juba päris hästi. Ainult ta kippus alati kiirustama
ja siis juhtus, et tal läks mõni sõna sassi.

Jannu oleks tahtnud oma pinginaabrile öelda, et ta ilmekamalt
loeks, sest õpetaja oli ju niimoodi käskinud. Aga Piret ei vaada-
nud kordagi Jannu poole ja sellepärast jäi see ütlemata.

Korraga Jannu kohkus.

Sest Piret luges:

«Maisi-tikas lendas võilillele!»

«Kuidas see oli?» päris õpetaja. «Loe see koht uuesti!»

«Maisi-tikas lendas võilillele,» kordas tüdruk.

«Mis asi see maisi-tikas on?» küsis nüüd õpetaja.

«Ma ei tea,» raputas Piret pead, nii et ta Pipi-patsid värisesid.

«Tule, Jannu, aita oma pinginaaber hädast välja!» kutsus
õpetaja.

Jannu jooksis rõõmsalt ette: ometi sai lugeda!

Aga enne vaatas Jannu Pireti otsa ja nägi, et Piret on väga
õnnetu näoga. Peaaegu nutu ääre peal. Ei! Ega Jannu ei tahtnud
sugugi Pireti ees oma lugemisoskusega uhkustada.

Jannu hakkas lugema ja luges endamisi:

«Mai-si-ti-kas, mai-sitikas lendas võilillele.» Kuid kõvasti luges
ta täpselt samuti nagu Piretki:

«Maisi-tikas lendas võilillele!»

«Nool» imestas õpetaja. «Sina said siis ka raamatust ühe maisi-
tikase kätte. Ütle õige mulle, mida see maisi-tikas tähendab?»

«See on mai-sitikas,» vastas Jannu ruttu, sest et ta teadis ju.

KIRJUTAMINE

Jannule ei teinud ka kirjutamine raskusi, tal oli juba enne kooli kirjakunst selge, Riina õpetas. Riina oli küll Jannu suur ja tark õde, kuid muidugi mitte nii tark nagu õpetaja, ja sellepärast Riina ei pannudki tähele, kumma käega Jannu kirjutama õppis. Jannu aga kirjutas mõlema käega, nii paremaga kui vasakuga. See ei tähenda muidugi seda, et Jannul oli korraga mõlemas käes sulepea, vaid hoopis seda, et Jannu kirjutas kordamööda mõlema käega. Algul paremaga, ja kui parem käsi ära väsis, siis vasakuga.

«Ma kirjutän mõlema käega ühtemoodi hästi!» kiitis Jannu, kui kodused korraga avastasid, et poiss kirjutab vahel parema ja vahel jälle vasaku käega.

«Sa kirjutad mõlema käega ühtemoodi halvasti,» ütles ema ja õpetas: «Hakka nüüd ainult parema käega kirjutama! Siis tuleb sul palju ilusam käekiri!»

«Mul on juba isegi ilus käekiri,» ütles Jannu.

«Mis see siis paha teeb, kui ta mõlema käega kirjutada oskab! Minu meelest on see just hea!» kaitses venda Riina, kes tundis nüüd ennast puudutatud olevat. «Niimoodi saab ta ju palju rutem kirjutada kui teised!»

«Ma jõuan niimoodi kõige rutem kirjutada! Tore!» tuli ka Jannu otsekohe Riina poolele.

«Koolipoisid ei kirjuta vasaku käega!» segas nüüd isa vahele ja vaatas üle ajalehe. «Unusta vasak käsi ära ja kirjuta ainult parema käega!»

Jannu oli üldiselt sõnakuulelik poiss ning tegi alati nõnda, nagu vanemad teda õpetasid.

Ta hakkas klassis alati parema käega kirjutama ja püüdis vasaku käe unustada, nagu isa oli soovitanud. Ent imelik oli see, et mõne aja pärast oli ta hoopis isa soovitusel unustanud ja kirjutas jälle kohe iseenesest vasaku käega.

Äkki tuli pahandus sealt, kust ei osanud seda üldse oodata.

«Mis sa müksid!» hüüdis Piret, kui nende küünarnukid jälle kokku põrkasid.

Jannu kohkus ja võttis sulepea uuesti paremasse kätte. Ent kui ta oli mõni aeg kirjutanud, oli sulepea märkamatuks kohta vahetanud.

«Jälle sa nügidl! Vaata, mis sinu pärast minu tähtedest sail!» näitas Piret Jannule küünarnukkide kokkupõrke tulemust. Ja samas ta tõstiski käe. «Õpetaja, Jannu nügib mind!» kaebas ta, kui oli enne ikka ilusti püsti tõusnud. «Ja mul läks kaks tähte viltul!»

«Mispärast sa, Jannu, nügid oma pinginaabrit?» küsis õpetaja ja tuli nende pingi juurde.

Jannul oli häbi. Aga midagi polnud parata. Ta tõusis püsti ning vastas kõva häälega: «Ma nügisin sellepärast oma pinginaabrit, et ma kogemata kirjutasin vasaku käega!»

Jannu oli kindel, et õpetaja hakkab kohe temaga riidlema. Aga õpetaja ei tõelnud sugugi, vaid käskis ainult Jannul ja Piretil kohad ära vahetada, nii et Jannu istuks akna alla. Kui Jannu juhtubki jälle vahel sulepea vasakusse kätte võtma, ei müksi ta enam Piretil küünarnukiga. Eks hiljem selgu, kumma käega tal on parem kirjutada.

VAIDLUS KLASSIS

Esimese klassi õpilased lugesid emakeele tunnis kooris luuletust:

Mootoreid sa palju tead,
mootorrattast lugu pead.
Tore paat on mootorpaat,
mootorsaega töötab taat.
Aga on üks mootor veel,
mis on võõras praegu,
kaeramootor küláteel
sörgib ammuaegu.

«Aga kas te, lapsed, ikka teate, kes on see kaeramootor?» küsis õpetaja.

«Hobunel!» hüüdsid lapsed jällegi kooris. Mis viga teada ja hüüda, kui aabitsas on ju luuletuse kõrval hobuse pilt sees!

«Kas te kõik olete ikka hobust näinud?» küsis õpetaja veel.

Muidugi olid lapsed hobust näinud, kuidas siis! Ent õpetaja rääkis, et võib küll veel selliseid linnalapsi olla, kes pole hobust näinud. Sest hobuseid pole ju linnas peaaegu üldse enam liikumas. Aga I-b klassi õpilased olid kõik kas või ühe korragi maal käinud. Ja kes juba maale satub, see näeb tingimata ka hobuseid.

«Õpetaja!» tõstis Piret käe, tõusis kenasti pingi kõrvale püsti ja ütles: «Mina olen ka hobusevarssä näinud!»

«Mina ka!» hüüdis keegi tagantpoolt.

«Õpetaja, mina olen hobuse nina katsunud!» uhkustas Jannu.

«Mõni imel!» arvas Tiit.

«Mulle meeldivad kangesti hobused!» ütles Jannu.

«Mulle meeldivad nad ka,» kiitis õpetaja.

«Mina kardan natuke hobust,» tunnistas Piret, kui oli püsti tõusnud.

«Hobust ei ole vaja karta,» seletas õpetaja. «Hobune on tark loom ega tee inimesele kunagi halba.»

«Ma tahaksin endale ka hobust saada!» ütles Jannu.

«Hobuseid pole linnas tarvis. Linnas on autod!» ütles Tiit ja lisas tähtsalt: «Meie «Žiguli» on viiekümne-hobujõuline masin! Mulle meeldib küll auto rohkem kui hobune,» väitis Tiit kindlalt. «Kõige rohkem «Žiguli»!»

«Aga «Žiguli» nina ei saa silitada,» arvas nüüd Jannu, sest tema unistas endiselt hobusest.

«Saab küll!» hüüdis Tiit. «Silita nii palju kui tahad! Mina olen meie «Žiguli» nina küllalt silitanud!»

«Aga «Žiguli» nina ei ole nii pehme nagu hobusel!» vastas Jannu. Ja seekord jäi tema sõna peale. Võib-olla küll ka sellepärast, et koolikell äkki helises. Tiit jooksis ruttu uksest välja ning tal polnud enam aega vaielda.

KÜLALINE

Jannul oli külaline. Pinginaaber ja klassiõde, Pipi-patsidega Piret.

Siis aga tahtis Piret koju minna, sest tal oli igav, ja ta pani juba mütsi pähe.

Jannu püüdis oma külalist küll igatmoodi lõbustada, ainult et see ei läinud tal just hästi korda.

«Hakkame peitust!» ütles Jannu veel hea õnne peale.

«Siin pole ennast kuskile peita,» vaatas Piret toas ringi ja raputas pead.

«Hakkame siis kooli!» hüüdis Jannu.

«Kahekesi ei saa,» ütles nüüd Piret ja pani juba salligi kaela, mis tähendas, et ta hakkab tõepoolest koju minema.

«Hakkame siis, hakkame siis...» mõtles Jannu pingsalt ja tegi ettepaneku: «Tead, hakkame liiklusemängu! Sedasama, mida koolis mängisime!»

Piret pani sõnalausumata salli ja mütsi ära, sest see mäng meeldis talle.

Jannul oli kangesti hea meel, et Piret veel koju ei lähe, ja ta lõi kähku oma autod lagedale.

«Too mõni nukk ka!» kamandas Piret.

«Mul pole nukku! Milleks nukku üldse on vaja?»

«Kes siis jalakäijad on! Ilma nukkudeta ei saa ju liiklusemängu mängida,» ütles Piret otsustavalt ja võttis jälle oma mütsi kätte.

«Mul on mängukarud!» tuli Jannule meelde. «Eks karud või samuti jalakäijad olla?»

«Ehk võivad ka,» ütles Piret ja viskas mütsi varna. «Mina sõidan autodega ja sina käid oma karudega!» kamandas ta.

Jannu oli kõigega nõus.

«Valet!» karjus Piret varsti. «Su karu tegi valesti!»

«Mida ta valesti tegi?» ei saanud Jannu kohe aru. «Ma pöörasin ju küll tema pead vasakule, enne kui ta sõiduteele laskis!»

«Pöörasid vasakule, aga kas sinu karu siis sedagi ei tea, et kui ta on jõudnud sõidutee keskele, siis peab paremale vaatama!»

Hääd, siit paremalt tuleb see punane auto ja sõidab sinu karule alla! Kas sa tahad seda või?»

Ei, seda Jannu muidugi ei tahtnud, sest see oli ju tema armas karuke. Jannu jooksupas karu ruttu üle tee, et see alla ei jääks.

«Jälle tegid valesti!» ei olnud Piret ikka Jannu karuga rahul. «Su karu oleks pidanud keset teed seisma jääma ja ootama! Kui ta niimoodi kargleb, siis jääb ta tingimata alla! Mängime edasi!»

Aga varsti hüüdis Piret jälle: «Vale! Ega su karu ei tohi siis bussi eest läbi minna! Tuubi see endale ja oma karule pähe!»

Jannu vaikis kohmetult.

«Noh, mängime edasi!» hüüdis Piret natukese aja pärast.

«Mängime,» nõustus Jannu, ehk küll nüüd oleks tema tahtnud mütsi pähe panna, aga oma kodus see nagu hästi ei sobinud.

MARGIKOGUJAD

Ühes klassijuhatajatunnis rääkis õpetaja:

«Mell on koolis ka filatelistide ring. Ehk on teiegi hulgas mõni väike margikoguja?»

«Mina olen suur margikoguja!» hõikas Andrus kohe.

«Mina olen keskmine!» hüüdis Tiit.

«Aga mina korjan paberist nukke,» ütles Jannu pinginaaber Piret. Selle peale hakkasid lapsed naerma. Aga õpetaja ei naernud üldse, õpetaja ütles hoopis:

«Igasugune kogumine on huvitav.»

«Mina kogun ainult autodega marke!» hüüdis Tiit.

«Mina kogun jälle ainult loomadega marke!» kiitles Andrus, see suur margikoguja.

Jannu oli veidi kade, et Andrus nii vahvaid marke kogub. Ja siis ütles tema: «Mina kogun ka marke! Aga mina kogun ainult kolme nurgaga marke!»

«Kolmnurksed margid on väga haruldased,» ütles selle peale õpetaja.

«Ei olegi nii väga haruldased! Mul on juba palju selliseid marke, kus üks nurk on ära rebitud,» seletas Jannu kui teadjam.

«Ah nii!» imestas õpetaja.

Andrus aga hüüdis: «Need on praakmargid!» ja naeris suure häälega: «Kes siis praakmarke kogub!»

«Kogutakse küll!» kaitses Jannu end ja lisas: «Minu suur õde on ka suur margikoguja ja tema just õpetaski mind neid kolme nurgaga marke koguma!»

«Selliseid marke ei kogu keegi!» hüüdis Andrus jälle ja hästi kõvasti.

«Kogutakse küll!» hüüdis Jannu veel kõvemini. «Ja õpetaja ise ütles, et igasugune kogumine on huvitav!»

«Tasa, tasa,» noomis õpetaja, «mis laad see nüüd lahti läks!» Ja ta kordas veel: «Loomulikult on igasugune kogumine huvitav.»

Lapsed jäid vait. Aga vahetunnis olid Jannu margid muudkui Andruse pureda. «Praakmargikoguja!» hüüdis ta ja naeris.

Jannu oli tujust ära ja pahane, sest kellele see meeldib, kui teda korraka narrima hakatakse. Ja mille pärast veel! Sellepärast, et tema, Jannu, teistsuguseid marke kogub.

Kõige rohkem oli Jannu veel pahane oma õe Riina peale.

«Miks sa mulle ainult ärarebitud nurgaga marke andsid?» küsis ta kohe, kui koju jõudis. «Andrus ütles, et need on praakmargid!»

Jannu suur õde Riina puhkes naerma ja see vihastas Jannut veel rohkem.

Siis ütles Riina: «Sa olid väike ja ei osanud marke õigesti hoida. Sellepärast ma andsingi sulle alguses selliseid marke, millel nurk ära rebitud. Tahtsin, et sa õpiksid markidega enne õigesti ümber käima. Ja tead, mul oli sellest veel kasu ka: siis sa ei hakanud minult teisi marke nuiama. Tahtsid ainult neid kolme nurgaga markel» Riina naeris ikka veel ja müksas oma venda naljapärast.

Nüüd oleks Jannu pidanud samasuguse müksu vastu andma, nagu kord ja kohus. Ent Jannu ei teinud seda, sest müksamine oleks ju olnud selge leppimise tunnus. Jannu aga ei tahtnud Riinaga enam leppida, mitte kunagi, sest Riina pani ta praakmarke

koguma, mis polnudki õige margikogumine. Selle pärast veel narriti teda ka. Jannu pööras õele selja, ehkki ta teadis, et see pole viisakas.

Ent siis ütles Riina: «Nüüd sa oled juba koolipoiss ja ma arvan, et võiksid õigeid marke koguma hakata!»

«Ma ei tahagi enam marke,» ühmas Jannu üle öla.

«Ei tahagi?» imestas Riina. «Ja mina just praegu mõtlesin, et kingin oma margikogu sulle.»

Nüüd ei suutnud Jannu enam kuidagi tusaseks jääda.

«Kas päriselt või?» küsis ta ja suu kiskus vägisi naerule.

«Päriselt ikka,» kinnitas suur õde.

«Aga mida sina siis kogud?» hakkas väikesel vennal oma suust ööst kahju.

«Mina hakkan väikesi poisse koguma!» hüüdis Riina ja haaras Jannu kaenlasse. «Näed sa, üks mul juba ongi!»

JANNU JA TEMA PINGINAABER

Jannu oli oma pinginaabriga hea sõber. Tihti kõndisid nad ka vahetunni ajal kõrvuti ja jalutasid piki koridori, nii nagu koolikord ette näeb.

Korraka jooksis Andrus mööda ja hüüdis:

«Need on ikka ninapidi koos! Piret on Jannu pruut!» Ja ta näitas nende poole näpuga, mis ei ole hoopiski viisakas. «Piret on Jannu pruut!» hüüdis Andrus veel mitu korda.

Jannu kehtas vaid õlgu, sest ta ei osanud kohe Andrusele midagi vastata. Piret aga puhkes nutma ja jooksis minema.

Koduteel nägi Jannu jälle oma sõpra Voovat. Voova koolitunnid olid küll juba tund aega tagasi lõppenud, ent Voova oli väga uudishimulik noormees, ja kuna teel oli lõpmata palju vaatamisväärsusi, siis jõudis Jannu Voovale peagi järele.

«Ütle, Voova,» küsis Jannu kohe, kui oli sõbra kuuldekaugu-sele jõudnud, «kes on pruut?»

«Ha-ha-haa! Hi-hi-hii!» tegi sõbra küsimus Voovale kangesti nalja. Läbi naeru vastas ta: «Iga tüdruk võib olla pruut!»

«Mismoodi?» ei saanud Jannu aru.

«Kuidas sa nii rumal oled?» ei suutnud Voova sõpra noomi-mata jätta. «Pruut on pruut, noh! Said aru?»

«Ei saanud,» ütles Jannu, sest ta oli aus poiss ja ta tõesti ei saanud sellest seletusest aru.

«Pruut on pruut, noh!» kordas Voova ja lisas ohates: «Pruut tuleb lõpuks veel naiseks ka võtta!»

Õhtul hilja, kui teised ei kuulnud, ütles Jannu oma emale:

«Ma võtan vist varsti naise.»

«Võtad naise!» Emal kukkus imestusest suugi lahti. Kui ta oli esimesest jahmatusest üle saanud, küsis ta pojalt: «Kelle sa siis tahad võtta?»

«Oma pinginaabri Pireti.»

«Aga miks just Pireti?»

«Piret on meie klassi kõige ilusam tüdruk.»

«Miks sa siis just seda kõige ilusamat tüdrukut tahad võtta?» päris ema jälle ja seletas ise: «Ega ilu kõige tähtsam ole.»

«Aga isa võttis ju ka kõige ilusama naise!» ütles Jannu nüüd kähku. Ja milline poeg ei tahaks oma isast eeskuju võtta!

Nüüd oli emal kangesti hea meel, nii et ta pidi Jannut kohe mitu korda kallistama. Ja siis ütles ta pojale:

«Praegu on sul veel vara naisevõtmise peale mõelda! Enne pead ikka suureks kasvama ja kooli lõpetama!»

«Aga eks pruut võib mul ikka olla?» küsis Jannu nüüd ema käest, sest kellelt sa siis veel selliseid tähtsaid asju küsid kui mitte oma emalt.

Ja ema vastas: «Eil Lapsel pole pruuti ka vaja!»

«Aga Andrus ütles, et Piret on minu pruut! Sellepärast et me istume Piretiga ühes pingis,» rääkis Jannu nüüd emale.

«Siis on Andrus veel rumalavõitu, kui ta niimoodi arvab,» ütles ema. «Ükstaskõik, kellega istud, peaasi, et pinginaaber on

hea laps ja hea sõber.» Ja ema küsis veel: «Piret on ju hea laps?»

«Kipub ainult tihti kaebama,» meenus nüüd järsku Jannule. Ja ta ohkas kergendatult. Mida ta mõtles, seda me ei tea, aga võib-olla seda, et niisugust naist polegi vaja, kes kipub tihti kaebama.

TÄHEKOMANDÖRI VALIMINE

Õpetaja tuli klassi ja ütles:

«Nüüd te olete kõik juba oktoobrilapsed ja iga oktoobrilaps kuulub oma tähekeste koosseisu. Teie klassis on tervelt viis tähekest. Ja mis need tähekesed kokku moodutavad, seda teate vist ka!»

Piret tõstis käe.

«Mis on, Piret?»

«Need viis tähekest moodustavad ühe suure tähe,» ütles Piret, kui oli ikka enne püsti tõusnud.

«Õige, Piret,» kiitis õpetaja. «Viis tähekest koonduvad kokku esimese klassi täheks! Tähel on juht, viienda klassi pioneer. Aga teie hulgast valime tähe komandöri.»

«Õpetaja, kes on komandör?» hüüdis keegi tagantpoolt.

«Komandör on tähejuhi abiline,» seletas õpetaja. «Muidugi mõista peab ta olema tubli õppija ja hea käitumisega laps, kes on teistele eeskujuks.» Ja õpetaja küsis: «Keda teie tahaksite tähekomandörina näha?»

Jannu oleks kangesti tahtnud ennast pakkuda, aga häbenes ja sellepärast ei tõstnud kohe kätt.

Kuid pinginaaber Piret tegi seda Jannu eest ja Jannu ohkas kergendatult, kui Pireti poolt tuli ettepanek:

«Õpetaja, Jannu sobiks komandöriks! Jannu on hea õpilane ja hästikasvatatud laps!»

«Jah,» kinnitas ka Jannu ise ja tõusis kohe krapsti püsti, et keegi ei saaks kahelda, kas ta ikka on hästikasvatatud poiss. «Mind kasvatatakse kaugjuhtimise teel.»

«Kaugjuhtimise teel?» imestas õpetaja. «Kuidas nii?»

«See on väga lihtne,» seletas Jannu. «Ema helistab mulle ühtepuhku töölt ja seletab, mida ma pean tegema, ja mu suur õde ütleb, et see on kaugjuhtimisega kasvatamine.» Ja Jannu kinnitas veel: «Minu õde teab hästi kõiki asju!»

«Ah niimoodi,» naeratas õpetaja.

Kohe selle peale hakkas Tiit oma pinginaabrile valjusti seletama, et on olemas selliseid võidusõiduautosid, mida saab juhtida kaugjuhtimise teel.

«Tasa, tasa!» pidi õpetaja nüüd keelama. Seejärel ütles ta: «Mina usun küll, et Jannul on klassis autoriteet! Jannu jääb niisiis kandidaadiks.» Õpetaja kirjutas Jannu nime tahvlile. «Aga ehk on teil veel mõni kandidaat?»

«Tiit!» hüüdis nüüd Andrus. «Tiit on ka autoriteet! Ta tunneb kõiki automarke!»

«Olgu! Hästi, hästi!» ütles õpetaja ja kirjutas ka Tiidu nime tahvlile.

«Aga Jannu armastab veel loomi!» hüüdis keegi tagantpoolt. «Komandör peab ju lapsi kamandama, mitte loomi!» vaidles keegi kohe vastu.

«Õpetaja!» palus Piret jälle sõna. Ja kui talle oli sõna antud, kaitses ta enda poolt ülesseatud kandidaati: «Jannu oskab hästi organiseerida ka! Ta oskab toredaid mängu organiseerida.»

«Ehk on teil veel mõni kandidaat?» tahtis õpetaja teada, vee-
retades kriiditükki käes, et ehk tuleb veel mõni nimi tahvlile kirjutada.

Kuna rohkem ettepanekuid ei olnud, siis ütles õpetaja, et tuleb hakata hääletama.

«Kes on Jannu poolt, need tõstku käsi üles!» käskis õpetaja. Lapsed tõstsid käed püsti. Piret isegi lehvitas oma kätt õpetaja poole. Paistis, nagu tahaks ta õpetajaga huvasti jätta, ent päriselt tahtis ta niimoodi rohkem silma paista.

Õpetaja luges püstiseisvad käed kokku, öeldes ise, et ta loeb hääli:

«Üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus, seitse — Jannu, lase käsi alla, iseenda poolt ei hääletata! —, kaheksa, üheksa, kümme, üksteist, kaksteist, kolmeteist, neliteist, viisteist.»

Jannu poolt oli viisteist last ja õpetaja kirjutas Jannu nime tahale viisteist häält.

«Ja nüüd hääletame Tiidu poolt. Tõstke käsi, kes tahab Tiitu komandöriks!» kamandas jälle õpetaja.

Õpetaja luges jälle hääli ja kirjutas siis tahvlile Tiidu nime taha: kümme häält.

Jannu laskis nüüd lahti oma pöidla, mida ta nii kramplikult oli pigistanud, et aga rohkem hääli saada. Ja pöidlahoidmine oli aidanud. Jannul oli hea meel, kohe nii hea meel, et ta oleks heast meelest püsti tõusnud ja indiaanlase moodi ringi karanud. Kuna see poleks aga uue komandöriametiga sugugi kokku sobinud, siis Jannu kannatas tunni lõpuni. Kui kell helises, siis ei suutnud Jannu enam paigal püsida, vaid jooksis esimesena klassist välja, nii et pidi koolitädi peaaegu pikali tormama. Siis mõtles ta ringi, jooksis tagasi ning vabandas koolitädi ees. Ja muidugi ütles ta ka koolitädile, et teda, Jannut, valiti just praegu tähekomandöriks ja sellepärast tal nii kiire ongi. Sest lõppude lõpuks on ju seda uudist vaja emale, isale ja Riinale teatada!

HILINEMINE

Õpetaja tuli klassi ja imestas, et nii palju õpilasi puudub. Siis tuli Piret arglikult klassi.

«Vabandage, et ma hilinesin!» ütles ta ja läks ise kõrvuni punaseks.

«Istu kohale,» ütles õpetaja ja astus tahvli juurde. Aga vaevalt sai ta kriiditüki kätte võtta, kui uks jälle avanes. Nüüd tulid Tiit ja Andrus.

«Vabandage, et me hiljaks jäime!» vabandas Tiit kui hakka- jam mõlema eest. «Me ootasime kaua bussi.»

«Kas nüüd on kõik kohal?» küsis õpetaja ja astus uuesti tahvli

juurde. Ta ei jõudnud aga kirjutama hakata, sest klassiuks avanes jälle vaikselt. Nüüd astus sisse Jannu.

«Ja sina, Jannu, jäid ka hiljaks,» ütles õpetaja. «Sa oled ju tähekomandör, ega sa seda ei ole unustanud?»

«Ei ole unustanud,» kinnitas Jannu ja lisas: «Ma ootasin bussi.»

«Miks sa üldse bussi ootad?» küsis õpetaja. «Sa elad ju koolile küllalt ligidal, oleksid ka jalgsi õigeks ajaks jõudnud.»

«Ma tahtsin ikka bussiga tulla,» tunnistas Jannu ausalt. «Me kõik ootasime lõõtsaga bussi ja lasksime mitu bussi mööda. Aga lõõtsaga bussi ei tulnudki, lõpuks pidime ikkagi hariliku bussiga sõitma.»

Õpetaja pani kriiditüki jälle käest ära ja rääkis, et kooli tuleb tulla õigeks ajaks, nagu koolikord ette näeb.

Kui Jannu oli oma kohale marssinud, sai õpetaja lõpuks tahvli- le kirjutada:

$$4 - 3 = \dots$$

VEEL ÜKS HILINEMINE

Pärast esimest hilinemist hakkas Jannu varem kooli minema, et mitte hiljaks jääda. Sest Jannu oli ju koolis tähekomandör ja pidi teistele eeskujuks olema.

Aga ühel päeval juhtus nii, et Jannu jõudis kooli alles siis, kui esimene tund hakkas juba lõpule kiskuma.

Koolimaja oli nii imelikult vaikne. Ainult koolitädi kõndis koridoris tasa nagu vaim ja vangutas pead, kui nägi Jannut sisse tormamas.

Jannu arvas isegi, et nüüd ta saab küll õpetaja käest pahanda- da, nii nagu tema sõber Voova oli ennustanud. Ent midagi pol- nud enam parata. Jannu tegi klassiukse tasa lahti, jäi ukse juurde seisma ja ütles vaikse häälega:

«Vabandage, et ma hiljaks jäin!»

«Oi, oi!» vangutas nüüd ka õpetaja pead. «Juba jälle!» Ja õpetaja küsis Jannu käest: «Mis siis juhtus, kas ootasid jälle lõõtsaga bussi?»

«Ei, täna ma ei oodanud bussi,» vastas hilineja vaikse häälega. Piret tõstis käe püsti.

«Mis on, Piret?» küsis õpetaja.

«Õpetaja, mina tean, mispärast Jannu hiljaks jäi! Ma nägin teda pargis!» teatas Jannu pinginaaber, kui oli enne muidugi korralikult püsti tõusnud.

«Hea küll, Piret,» ütles õpetaja. «Küll Jannu räägib meile ise, miks ta jälle kooli hiljaks jäi!»

Ja Jannu rääkiski.

«Ma tuln jah pargist läbi,» rääkis Jannu. «Ja pargis ma nägin oravat, oravapoega!»

«Ja siis sa hakkasid selle oravaga märgima?»

«Ei hakanud. Ega oravapojaga ei saagi mängida, ta ju kardab inimesi,» ütles Jannu. «Seal puu all, kus oravapoeg istus, seisid kaks võõrast poissi ja loopisid oravat kividega. Seda ei tohi jul»

«Muidugi mitte,» ütles õpetaja.

Terve klass hakkas halvustavalt sumisema ja kaks võõrast poissi said kõigi hukkamõistu osaliseks.

«Tasal!» vaigistas õpetaja lapsi. «Laske Jannu räägib edasil!»

«Ma ajasin need poisid sealt puu alt minema!»

«Kas nad kuulasid sind?»

«Ei kuulanud. Aga siis tuli üks onu ja ma rääkisin sellele onule kõik ära. Need poisid kartsid seda onu ja jooksid lõpuks minema!»

«Kaevata pole ilus!» hüüdis nüüd keegi.

«See ei olnud kaebamine. See oli täiskasvanult abi palumine,» ütles õpetaja. «See on hoopis teine asi.»

«Ja kui poisid ära jooksid, siis ma jäin sinna puu alla valvama, et nad uuesti tagasi ei tule. Tahtsin veel näha, kas oravapoeg leiab ikka oma pesa üles,» rääkis Jannu nüüd juba ühe hinge-
tõmbega.

«Kas sa arvad, et ta leidis oma pesa?»

«Arvan küll. Sest varsti ma nägin ühte suuremat oravat ka! See oli vist oravapoja ema,» arvas Jannu. «Ja siis ma tulingi ära.»

«Tubli poiss, Jannu!» kiitis nüüd õpetaja ja rääkis lastele, et loomi peab kaitsma, neile ei tohi liiga teha. Ja veel ütles ta, et kui lapsed saavad pioneerideks, siis võivad nad astuda rohelisse patrulli. Rohelised patrullid kaitsevad loomi ning valvavad, et keegi loodust ei kahjustaks.

«Need on nagu liiklusinspektorid,» arvas Tiit.

Piret tõstis käe:

«Õpetaja, kas mina võin ka roheliseks patrulliks hakata?» küsis ta nii ruttu, et ei jõudnud seekord veel päris püstigi tõusta.

«Kindlasti võid,» ütles õpetaja. «Mida rohkem on meil rohelisi patrulle, seda rohkem on kaitstud ka meie kodumaa loodust!»

Nüüd lubasid kõik lapsed, niipea kui pioneerideks saavad, ka rohelisteks patrullideks hakata.

AGAR TÄHEKOMANDÖR

Pärast seda, kui Jannu oli komandöriks valitud, hakati Jannust klassis väga lugu pidama. Ka kodus oli Jannu tähtsus tõusnud, sest Jannulgi oli nüüd ühiskondlik töö.

Ent ühel õhtupoolikul hakkas Riina korraga pärima:

«Räägi siis, mida see uus komandör ka teinud on?»

«Ma pole midagi paha teinud!» ütles Jannu kähku.

«Aga mida head sa oled teinud?» tahtis Riina teada. «Mis kohustused on sul kui tähekomandöril?»

«Oi, palju kohustusi!» kinnitas Jannu.

«Aga mida sa siis ikkagi pead tegema?» uuris õde edasi.

«Igasuguseid asju,» ütles Jannu. «Eile ma pidin kinoraha kokku koguma. Ja siis ma pean veel igal hommikul õpetajale ütlema, kes klassist puudub!»

Mis kinorahasse puutus, sellega jäi Riina vist rahule, kuid muuga mitte.

«Puudujad peab hoopis korrapidaja märkima,» fähendas ta. «See pole sugugi komandöri amet.»

«On küll!» muutus Jannu ägedaks. «Õpetaja ise ütles, et mina pean puudujad üles märkima. Meie õpetaja teab!»

Riina jäi mõttesse ja lõpuks ütles:

«Tead, Jannu, komandör peaks ikka veel midagi tähtsat tegema. Sa peaksid midagi organiseerima!»

«Meie õpetaja pole käskinud midagi organiseerida,» ütles Jannu.

«Mis sest, et pole käskinud,» arvas õde. «Aga üks võimekas organisaator peab ise midagi välja mõtlema. See oleks ilus!»

«Mida siis?» ei saanud Jannu ikka hästi aru.

«Ükskõik mida! Sellepärast ju sind valitigi, et sa ise ka midagi organiseeriksid!»

Ja nii Jannu hakkaski mõtlema.

Ta mõtles ja nuputas terve õhtupooliku, ema hakkas juba kartma, et Jannu on ehk haigeks jäänud, kuna istub nii vaikselt ühe koha peal. Ent Jannu oli hoopis sellepärast vaikne, et Jannu mõtles. Ja nii ta mõtleski midagi välja.

Ühel hommikul tulid I-b klassi õpilased kooli, kõikidel reha kaasas. Nad sagisid ringi nagu sipelgad. Varsti kerkis koolihoovi kuldsete tehtede kuhi. Hoov ise aga oli nii kena, pühapäevase näoga, sest terve hoov oli puhtaks riisutud.

Siis tuli ka õpetaja hoovi ja jälgis laste tööd. Kui töö oli tehtud, kutsus õpetaja aga Jannu veidi kõrvale ja küsis:

«Kes teil käskis hoovi riisuda?»

«Mitte keegi ei käskinud. Mina organiseerisin selle,» ütles Jannu.

«Kahju, et mina sellest midagi ei teadnud!» kahetses õpetaja. «Ma istusin üksipäini klassis ja kurvastasin, et kõik mu lapsed puuduvad tunnist.»

Jannu kahetses ka.

Siis ütles õpetaja veel Jannule lahkesti: «Teine kord, kui sa tahad midagi organiseerida, räägi kõigepealt ikka minuga läbi, sest tähekomandör on ju klassijuhataja parem käsi, ja kui me midagi organiseerime, siis organiseerime koos!»

MISTER X TULEB KLASSI

«Istuge, lapsed!» ütles õpetaja, kui oli klassi tulnud. «Täna ma annan teile huvitava ülesande.»

«Tore!» hüüdsid lapsed ja tahtsid kohe teada, millise ülesande õpetaja neile annab.

«Tasa, tasa! Ärge rääkige kõik korraga! Täna me hakkame arvutama ühe tundmatuga!»

Piret tõstis kohe käe püsti.

«Mis on, Piret?» küsis õpetaja.

«Õpetaja, kas meile tuleb täna uus õpilane?»

«Ei tule,» vastas õpetaja. «Aga miks sa seda arvasid?»

«Sellepärast et te ise ütlesite,» kohmetus Piret. Jannu tuli oma pinginaabrile kohe appi ja hüüdis:

«Õpetaja, te ju ütlesite, et me hakkame täna arvutama ühe tundmatuga!»

«Aga see tundmatu ei ole uus õpilane,» sai nüüd ka õpetaja aru ja naeratas.

Piret tõstis jälle käe.

«Kas meile tuleb siis uus õpetaja?» küsis ta, kui oli enne korralikult püsti tõusnud.

«Ei, uut õpetajat ka ei tule,» vastas õpetaja, mille peale Jannu hüüdis: «See on tore!»

Õpetaja läks tahvli juurde ning kirjutas sinna:

$$4 + x = 8$$

«Näete, lapsed!» seletas ta. «See x ongi see tundmatu, millega me täna tegelema hakkame. Teate, mis see x on?»

«See on mister X!» hüüdis Jannu vaimustatult.

«Tõsta käsi, kui sa vastata tahad!» tuletas õpetaja Jannule meelde.

«Õpetaja, mina tean!» oli Piretil juba käsi püsti.

«See mister X ongi tundmatu,» seletas ta, kui õpetaja oli selleks loa andnud.

TÜLI

Jannu vaatas juba mitmendat korda enda kõrval istuva Pireti poole. Pireti peenikene kael oli päris priskeks muutunud, nii et ta patsid hoidsid veel rohkem eemale.

«Imelik,» mõtles Jannu. «Piret polegi enam Pipi Pikksuka nägu. Küll ta on ennast ikka paksuks söönud,» mõtles Jannu. «Tuletab nüüd kangesti notsut meelde.» Ja selle mõtte juures Jannu turtas korra.

«Mis sa naerad?» tahtis ka Piret teise lõbust osa saada.

«Sind!» itsitas Jannu vastuseks.

«Miks?» ehmus Piret ja Jannule paistis, et tüdruku kael muutub veel paksemaks.

«Sellepärast, et sa tuletad mulle kangesti üht looma meelde,» ütles Jannu.

«Missugust looma?» tahtis Piret täpsustamist.

«Notsut!» oli lühike vastus.

«Mis sa sõimad!» läks Piret näost punaseks ja silmapilk tulid tal ka pisarad silma.

Nüüd aga oli Jannu kord ehmuda. Ta ei tahtnud ju sugugi Piretit solvata, veel vähem sõimata. Aga kuidas öeldut heaks teha?

«Ega sa muidu ei olegi nii väga notsu moodi, ainult siit külje pealt vaadates,» lohutas ta oma pinginaabrit.

Aga juba Piret nuttiski.

«Mis ta nüüd pillib?» mõtles Jannu. «Niimoodi märkab seda veel õpetaja.»

Ja õpetaja, kellel ei jäänud kunagi midagi kahe silma vahele, küsis:

«Piret, mis sul viga on?»

Piret aga nuttis edasi.

Õpetaja tuli lähemale.

«Vasta, laps, miks sa nutad?» küsis ta.

Piret tõusis püsti ja luksus: «Jannu ütles, et...»

«Kaevata ei ole ilus!» hüüdis Andrus. Piret jättis otsekohe lause pooleli.

Nüüd leidis aga Jannu, et õige aeg on kõik ise õpetajale ära rääkida.

«Ma ütlesin Piretile, et ta on külje pealt ühe looma nägu,» rääkis Jannu.

«Mitte looma, vaid notsu nägu!» hüüdis Piret.

«Notsu on ju ka loom,» ütles Jannu.

Lapsed hakkasid naerma, aga õpetaja muutus korraga tõsiseks.

«Miks sa, Jannu, oma pinginaabrile niimoodi ütlesid?» küsis õpetaja ja vaatas etteheitvalt Jannu otsa.

«Aga mis mina sinna parata saan, kui Piret on külje pealt notsu nägu,» kaitses Jannu end. «Vaadake ise, õpetaja!»

Õpetaja vaataski ja terve klass kiikas samuti Piretit.

«Piret,» ütles siis õpetaja, «sinu kael on paistes. Ma kardan, et sa oled mumpsis. Kas su kael valutab ka?»

«Valutab,» nuuksus Piret.

«Tule lähme arstipunktil!» võttis õpetaja Piretil õlgade ümbert kinni.

Teised lapsed kilkasid ja olid rõõmsad, et võisid omapead jääda. Jannul aga oli korraga kolm okast südames. Esiteks oli ta Piretit solvanud ja seda poleks ta sugugi tahtnud, aga kogemata kukkus nii välja. Teiseks, Piret oli haige ja võib-olla jääb kauaks ajaks koolist ära. Ja kolmandaks — õpetaja oli teda etteheitva näoga vaadanud. Ometi tahtis Jannu teha kõike nii, nagu õpetajale meeldis. Kuid vahel kukkus vastupidi välja.

LEPPIMINE

Ka Jannu jäi mumpsu. Mumps on ju nakkav haigus. Palavik läks küll varsti üle, ent välja ei tohtinud Jannu veel minna. Samuti ei tohtinud keegi külla tulla. Isegi Voova mitte ja sellest oli Jannul väga kahju.

Telefoni kaudu sai ta oma klassikaaslastelt kooliülesandeid teada ja õppis üksinda kodus. Igal õhtul küsis Riina Jannult nagu õpetaja, mida tema väike vend on päeval õppinud. Aga Riina ei osanud ikkagi täpselt niimoodi küsida, nagu seda tegi õpetaja, Jannu pidi muudkui oma õde parandama.

Õhtuti polnud üldse viga. Ema, isa ja Riina olid kõik kodus. Päeval pidi aga Jannu enamasti Otu seltskonnaga leppima. Vahel tuli küll vanaema neile ja mängis Jannuga «Reisi ümber maailma». Vahel mängisid nad ka «mõtlemise mängu». Vanaema ja Jannu mõtlesid kordamööda mõne tuttava inimese peale ja teine hakkas mõistatama. Vastata tohtis ainult «ei» või «jah».

Kuid ka need mängud tüütasid ajapikku. Jannu tahtis kangesti mängida kabet või laevade põhjalaskmist. Kuid vanaema neid mängu ei osanud ja ütles, et ta on liiga vana uute mängude õppimiseks.

Ühel päeval aga helises uksekell.

Külla tuli Piret. Ta oli jälle peenikese kaelaga ja tuletas kangesti Pipi Pikksukka meelde.

«Tulin sind vaatama! Mina ise olen juba terve, kuid kooli ei tohi veel minna. Ma kuulsin, et sina jäid ka mumpsil!»

«Jah. Ja ma olin veel rohkem notsu moodi! Kuj peeglist vaa-tasin, siis ajas kohe naerma!»

Ka Piret naeris selle peale.

Jannul oli tunne, nagu oleks kivi tema südame pealt ära veerenud. Tal oli kaks rõõmu korraga: Piret polnud pahanen ja nüüd oli tal mänguseltsiline, kes nakkust ei kartnud. Vist tulevad rõõmud ikka käsikäes.

«Kas sa kabet oskad?» päris Jannu.

«Oskan küll. Kui tahad, mängime!» vastas Piret.

«Aga kas sa laevade põhjalaskmist ka oskad?» tahtis Jannu edasi teada.

«Oskan küll. Võime mängida!» vastas Piret jälle ja küsis siis õhinal: «Aga kas sina paberist nukkudega oskad mängida? Mul on nad kaasa võetud!»

Jannu kõhkles ainult viivu, siis vastas:

«Miks ei oska! Mängime!»

VIISAKAD POISID

Kui Jannu ühel hommikul jälle koolimaja poole kõndis, kuulis ta äkki oma selja taga sellist müdinat, nagu jookseks kohe mitu poetra ta kannul.

Jannu vaatas tagasi, nägi aga mitme põdra asemel hoopis oma sõpra Voovat. Ent Voova paistis kuidagi teistmoodi olevat, ja kui Jannu teda terasemalt vaatas, siis nägi ta, et Vooval on mõlema käe otsas koolikott.

«Kas teil on juba nii palju tunde, et sinu raamatud ei mahu enam ühte kotti ära?» päris Jannu kolmanda klassi poisilt aukartlikult.

«Teine porta on Reeda oma!» ütles Voova.

«Missuguse Reeda?»

«Meie klassi Reeda, noh!» vastas Voova.

«Ah soo,» ütles Jannu, mõtles natuke ja päris edasi: «Aga miks see teie klassi Reeda kott on sinu käes?»

«Peab ju viisakas olema,» seletas kolmanda klassi poiss oma nooremale sõbrale viisakusreegleid. «Tüdrukuid tuleb aidatal. Ma kannan Reeda portat juba nädal aega, kui teada tahad!»

«Muidugi,» vastas Jannu ja igatses sedamaid ka kellegi koolikotti kanda, sest tüdrukuid tuleb ju aidata, nagu ütles Voova. Jannu tahtis viisakas olla. Ent ühtki tüdrukut ei olnud silmapiiril, kellele oma abi pakkuda.

Korraga astus nurga tagant otse nende ette Piret. Jannul oli nii hea meel, et kahmas otsekohe Pireti koolikotist kinni.

«Mis sa teed?» puikles Piret ega tahtnud sugugi oma kotti ära anda.

«Lase ma kannan,» ütles Jannu, kui oli siiski kotti enda kätte saanud. Ja kui Piret ikka veel hästi aru ei saanud, siis seletas: «Ma viin su porta ise kooli, saad aru!»

Nüüd sai Piret aru. Ta kehtas ainult veel moepärast õlgu ja sammus Jannu kõrval tühjade kätega.

Jannu aga oli ülimalt uhke, et sai kahte koolikotti tassida. «Nii-moodi kõnnib üks viisakas koolipoiss,» mõtles ta.

Ent siis juhtus, et sellel viisakal poisil vedas veel kolmandagi kotiga. Sest nüüd ilmusid kuskilt kaks Voova klassikaaslast ja Vooval oli kohe vaja nendega rääkida. Voova pani Reeda kotti lihtsalt Jannu ette maha ning jooksis teiste poistega minema. Üle öla aga hüüdis ta veel Jannule: «Võta Reeda porta kaasas!»

Jannu ei jätnud seda juhust kasutamata, ning poleks ju sobinudki kolmanda klassi tüdruku koolikotil lasta teel vedelda. Ja Jannu võttis kolmandagi koolikoti kaenla alla ning läks kooli poole nagu tõeline koormakandja eesel. Samal ajal kõndis Piret tema kõrval, käed seljal, sest tal polnud oma käsi kuskile panna.

Koolimajas ootas neid kolmanda klassi Reet, kellele Voova oli vist jõudnud juba ütelda, kelle kätte ta koolikott oli jäänud.

Jannu andis ühe kotti heameelega käest ära. Pireti oma aga viis ta otse klassi ja pani pingi peale. Küllap Piretil oli hea meel, ega ta muidu poleks nii kenasti naeratanud.

Ent kui koolitund oli alanud ja õpetaja käskis kõikidel vihikud lauale panna, kadus Pireti naeratus sootuks.

«Mul ei ole õiget vihikut,» ütles ta, kui oli tükk aega kotis sobranud ja mitu vihikut lauale ladunud. Ja juba vöbises ta väike lõug ühemõtteliselt.

«Kas sa unustasid vihiku koju?» päris õpetaja tüdrukult.

«Eil» vastas Piret ja pahvatas siis: «Jannu on süüdi!»

«Kaevata pole ilust!» hüüdis Andrus.

Selle peale jäi Piret vait. Jannu vaatas kõrvalt Pireti vihikuid ja nõud taipas temagi.

«Õpetaja, palun väljal!» hüüdis ta niisuguse häälega, et õpetaja lubas otsekohe.

Jannu haaras Pireti koolikoti ühte kätte, teise kätte kahmas laualt vihikud ning tormas välja.

III-b klassi ukse leidis ta kohe üles ja püüdis lukuaugust piiludes veenduda, kas Reet ikka istub selles klassis. Ent siis prahvatas uks nagu iseenesest lahti. Jannu pillas ehmatusega portfelli maha ning katsus oma otsaesist.

Ukse lahtitõukaja oligi Reet ise ja tal oli Pireti portfelli käes.

«Mis nalja sa minuga tegid?» küsis ta Jannult ja ta hääli oli kõike muud kui lahke.

«Kogemata,» kaitses end Jannu. «Kotid on ju täpipealt ühtemoodi.»

«Kogemata, kogemata!» osatas Reet, võttis oma õige portfelli ja läks klassi tagasi, sumisedes nagu mesilane.

Kui Jannu oma klassi jõudis, Pireti koolikott näpus, ei ütelnud õpetaja talle enam midagi. Paistis, et Piret on jõudnud kõik ära rääkida.

Jannu pani Pireti koolikoti Pireti ette ning Piret õngitses sealt solvunud näoga oma vihiku välja.

Jannu aga ohkas vaikselt, siludes muhku oma otsaesisel. Ju ta mõtles, et ega viisakas poiss polegi nii kerge olla.

EKSKURSION TEHASESSE

Sügisel oli õpetaja öelnud, et kui lapsed õpivad hästi ja on üldse head lapsed, siis lähevad nad kevadel ekskursioonile. Lapsed lubasid, et nad on kohe väga head lapsed. Ja küllap nad olidki, sest ühel ilusal kevadpäeval ütles õpetaja:

«Homme lähme ekskursioonile ühte tehasesse!»

«Kas šokolaadivabrikusse?» päris kohe Piret püsti tõustes.

«Ei,» ütles õpetaja kangesti saladusliku näoga. «Me läheme veel huvitavamasse kohta. Aga küll te homme näete isel!»

Ja õpetajal oli õigus nagu alati. See oli tõesti huvitav tehas. Jannu arvas, et see on üldse kõige huvitavam tehas terves maailmas. Sest siin valmistati ju mänguasju!

Ekskursandid läksid suurde ruumi. Meister sammus kõige ees ja andis selefusi. Tema järel aga kõndisid I-b klassi õpilased harnereas, silmad uudishimust pärani. Õpetaja tuli rongkäigu lõpus. Puudutada ei lubatud siin mitte midagi. Sest tehased on juba kord sellised kohad, kus peab hirmus ettevaatlik olema. Võõras inimene võib siin igale poole oma sõrmi vahele jätta, niimoodi ütles meister. Igaks juhuks soovitas Jannu kui komandör, et kõik suruksid oma käed sügavale taskupõhja, siis pole karta, et koge-mata midagi puudutaks.

«Küll meil ikka veab!» sosistas Tiit. Ja seda arvasid peaaegu kõik lapsed, sest tehas tootis parajasti mänguautosid. Töölised istusid pika laua ääres ja igaüks nokitses erineva autoosa kallal.

«Miks see laud niimoodi edasi liigub?» küsis Jannu, kes seisis kohe meistri kõrval.

«See on lintsüsteem!» seletas meister. «Pange hästi tähele, igal töölisel on siin oma kindel tegevus!»

Ja lapsed panid hästi tähele — selleks nad olidki siia tulnud. Siin oli kõik nii huvitav.

Meister pani mänguauto alusraami ehk autošassii, nagu ta ise ütles, lindile. See lint liikus edasi ja esimene tööline pani šassiile rattad alla. Selleks ei kulunud tal minutitki, sest tööline oli hästi vilunud. Kui rattad olid all, pani tööline poolelioleva auto uuesti lindile ja saatis selle teise töölise juurde. Ise aga võttis kätte järgmise šassii, millele monteeris niisama ruttu rattad alla. Ja siis jälle järgmise ja järgmise. Teine tädi pani reduktori paigale. Kolmas aga patareikarbi kohale. Neljas tädi jootis patarei juhtmed kokku. Viies pani autole tuled külge. Kuues tädi kinnitas klemmid. Ja kui seitsmes tädi oli autole kere peale pannud, siis läks auto vupsti valmistoodangu letile.

«Küll on huvitav!» õhkas Piret lausa südamest. Ta oli seekord unustanud isegi kätt püsti tõsta, enne kui rääkima hakkas.

Keegi tagantpoolt ütles, et kui ta suureks saab, siis tuleb tingimata siia mänguasjade tsehhi tööle.

«Kui palju selle lindi pealt autosid päevas välja tuleb?» päris Tiit.

«Üsna paljul!» kiitis meister oma toodangut. «Meil valmib päevas nelisada mänguautot.»

«Oil!» hüüatas keegi vaimustatult.

Ent siis märkas Jannu terane pilk ümmargust korvi, mille sees oli üksainus auto.

«Mis korv see on?» päris uudishimulik külaline kohe meistri käest.

«See on praagikorv,» vastas meister.

«Ah praagikorv!» kordas Jannu üllatatult. Talle tulid meelde praakmargid ja ta küsis: «Kuhu see praakauto pannakse?»

«Selle võid endale saada!» ütles meister ja andis auto Jannule. «Sõidab küll, ainult tulesid ei vilguta!»

«Aitäh!» Jannu tegi nii sügava kummarduse, et pidi peaaegu tasakaalu kaotama ja lindile kukkuma, õnneks sai meister temast veel õigel ajal kinni haarata.

Nüüd trügis ka Tiit ettepoole ja päris kohe:

«Palun öelge, millal tuleb järgmine praakauto?»

«Loodame, et mitte niipea,» vastas meister naeratades.

«Kui tihti te praakautosid toodate?» tahtis Tiit teada.

«Väga harva.»

«Kas ikka iga päev?»

«Oh ei, vahest nädala kohta tuleb üks,» ütles meister ja tema hääles oli uhkust tunda. «Meil on siin vilunud töölised.»

«Kahjul!» õhkas aga Tiit.

Lapsed jäid selle ekskursiooniga väga rahule. Nad tahtsid, et õpetaja neid järgmisel aastal jälle siia tooks. Õpetaja aga vastas, et järgmisel aastal lähevad nad teise tehasesse, kus on kindlasti niisama huvitav. Ja Piret ütles, et tema arvates oleks nukuvabrikus ka huvitav.

Tiit käis nüüd Jannu kõrval ja vaatas säravail silmil koolivenna autot. «Küll sinul ikka vedas!» ütles ta vist juba kümnendat korda. Jannu ulatas auto Tiidule: «Säh! Võta endale!» Tiit jäi päris keeletuks: nii ohvrimeelne poleks ta ise küll kunagi suutnud olla.

«Võta!» ütles Jannu.

«Jannu, sa oled vahva poiss!» ütles Tiit, kui auto oli juba tema käes. «Tuleval aastal valime su jälle oktoobrilaste komandöriks.»

Ja Tiit oli suurt õnne täis.

Kuid ega Jannugi vähem õnnelik polnud. Sest andja rõõm ei ole saaja omast sugugi väiksem.

EKSKURSION MESSA

Esimese klassi õpilased ootasid koolimaja hoovis autobussi, mis pidi neid uuele ekskursioonile sõidutama.

«Mis üllatuse sina täna teed?» päris Jannult Piret.

Jannu muheles omaette. Õpetaja oli ju eile ütelnud, et tema teeb kõikidele üllatuse. Mis üllatus see on, seda saavad lapsed alles täna metsas teada. Ja siis ütles õpetaja veel, et lapsedki võiksid igaüks mõne üllatuse välja mõelda.

Sellepärast Jannu muheleski. Ta pani oma spordikoti maha ja kohe liikus spordikott tasahilju edasi, päris üksipäini.

«Minu üllatus on seal!» näitas Jannu peaga koti poole.

«Ah!» hüüdis Piret, kuna oli aru saanud.

Just siis veeres kollane buss koolihoovi.

«Lapsed!» hüüdis õpetaja. «Ärge trügige! Minge järgemöödal Kohti jätkub kõigile.»

Lõpuks hakkas lastetross bussiukselt sissepoole nihkuma, ja tööpoolest — kohti jätkus kõigile.

Õpetaja luges lapsed üle. Sai kakskümmend neli õpilast.

Jannu tahtis oma üllatuse alles metsas lahti lasta. Aga niipea kui buss liikuma hakkas, andis üllatus ise endast märku: hakkas rõõmsalt haukuma.

Otu meeldis kõikidele. Otu oli juba kord selline koer, et oskas ruttu sõbraks saada, isegi õpetajale hüppas sülle.

Buss oli juba hulk maad sõitnud. Lapsed olid rõõmsad, vaatasid aknast välja ja sädistasid üksteise võidu. Otu tegi omalt poolt kõik, et seda sädinat lärmikamaks muuta. Tiit tundis vahetevahel huvi, miks bussijuht käiku ei vaheta, kuna tema meelest oli mootoril ebakõla.

Seda ei pannud keegi tähele, et Piret oli näost päris valgeks läinud. Alles siis, kui ta käe suu ette tõstis, hüüdis Jannu: «Õpetaja, Piretil läks süda pahaks!»

Õpetaja palus kohe juhil bussi peatada, et Piret saaks maha minna. Ka teised läksid bussist välja.

«See oli vist Pireti üllatus!» tahtis Andrus vaimukas olla ja hakkas ise naerma.

Õpetaja vaatas Andrusale nii etteheitvalt otsa, et poisil kadus otsekohe naerutuju. Et asja jälle heaks teha, pakkus Andrus lahkelt Piretile kommi. Piret aga ei tahtnud kommi poole vaadatagi.

«Kui õige koha peal me peatusime!» ütles õpetaja. «Lähme natuke edasi, seal on endine linnus!»

«Mis see linnus on?» küsis Jannu.

«Kas sina siis ei tea?» imestas Tiit.

«Aga kas sina tead?» küsis nüüd õpetaja omakorda Tiidult.

«Muidugi,» ütles Tiit. «See on linnufarm.»

«Ei ole!» naeris keegi. «Linnus on hoopis üks mägi!»

«Linnus on niisugune mägi, mille alt jookseb jõgi läbi,» arvas teine.

«Aga kas te teate, miks linnuseid ehitati?» küsis õpetaja lastelt. Kuna lapsed ei teadnud, siis rääkis õpetaja ise:

«Linnus oli vanal ajal kindlus. Linnused olid niimoodi ehitatud, et kutsumata külalised ega vaenlased sinna sisse ei pääsenud.»

«Seal oleks siis hea sünnipäeva pidada, kutsumata külalised ei saaks sisse,» arvas Tiit.

«Lähme, lapsed, vaatame kindluse varemeid,» kutsus õpetaja. Kõik jooksid vaatama. Ka Piret lippas nüüd juba esimeste seas.

«See oli mägilinnus,» seletas õpetaja, «ja see on ehitatud hõlisesel pronksiajal.»

«Õpetaja, siin on kindluse müür!» hüüdis Jannu uhkelt — tema oli seda müürijuppi esimesena märganud.

«Õige,» ütles õpetaja. «See on üks müürijäänuseid. Esmalt kaitseski linna tugev müür, mille sees pidid kindlasti olema tornid, kus olid valvurid. Mägilinnust piiras veel ringikujuliselt jõgi või veega täidetud sügav kraav. Sellel linnusel oli jõgi.»

«Aga kuidas üle jõe saadi?» tahtis Piret teada.

«Jõel oli ülestõstetav sild, mis lasti alla ainult vajaduse korral.»

«Mitte kutsumata külalistele,» tähendas Andrus.

«Kas linnuse sees oli liikluskiirus ka piiratud või?» päris muidugi Tiit.

«Siis ei olnud ju veel autosid,» teadis Jannugi.

«Ma tean seda isegi! Ega ma sinu käest ei küsinud, ma küsisin õpetaja käest. Õpetaja, kas hobustega võis linnuses ükstas kõik kui kiiresti sõita?»

«Ega üleliia kihutada küll ei tohtinud,» vastas õpetaja. Ja Jannu imestas, et kuidas õpetaja küll kõike teab.

«Õpetaja, õpetaja!» hüüdis korraga Piret ja jooksis õpetaja juurde kimbu piibelehtedega. «Need kasvasid siinsamas!» Ta ulatas lilled õpetajale ja ütles: «See on minu üllatus!»

Õpetajal oli väga hea meel. Piibelehed lõhnasid imehästi. Õpetaja rääkis, et piibelehed kasvavad tihti varemete vahel, kuna seal on neil hea vilu kasvukoht.

«Lapsed,» ütles õpetaja, «hakkame nüüd bussi poole tagasi minema. Muidu lõpeb päev ära ja me ei jõuagi päris metsa minna!» Ja ta hakkas lapsi üle lugema. Õpetaja luges üks kord, teine kord ja siis veel kolmandatki korda. Üks laps aga oli puudu.

«Lapsed,» ütles õpetaja mureliku häälega, «üks laps on puudul Võtke paaridesse, siis ma näen paremini, kes puudub.»

«Andrus puudub!» hüüdis Tiit kohe, sest temal polnud kellegi käest kinni võtta.

«Andrus! Andrus!» hõiksid lapsed ja Otu hakkas veel lisaks haukuma.

«Kuhu ta ometi võis minna?» küsis õpetaja endamisi, murekorts näol.

«Järsku kukkus varemete äärelt alla,» ütles Piret, ise nutu äärel. Korraga hakkas Otu haukuma, tehes ise ringe ümber suure liidse tamme.

Lapsed jooksid kõik tamme juurde. Ja siis nägid nad oma suureks imestuseks, et puutüve õõnes kükitas Andrus nagu orav.

«Noo, on ikka võimas puu!» kiitis ta ise vaimustusega, ennast puuõõnest välja upitades.

«Miks sa vastu ei hõiganud?» päris õpetaja etteheitva häälega. «Me ju hüüdsime sind.»

«Tahtsin teile üllatust teha,» ütles Andrus, kuid paistis, et ta polnud enam isegi oma üllatusest vaimustatud.

Õpetaja ei öelnud enam midagi, aga ta silmad olid kurvad. Jannul hakkas õpetajast kahju ja sellepärast ta ütleski Andrusele:

«Päris tola!»

«Ise oled!» vastas Andrus jalamaid.

Jannu tahtis veel midagi öelda, ent kui ta nägi, et nüüd vaatas õpetaja juba temalegi etteheitvalt otsa, hakkas tal häbi. Ja et oma häbi varjata, hakkas Jannu suure häälega lapsi üle lugema. Lapsi oli täpselt kakskümmend neli, ei ühtegi vähem ega rohkem ka mitte. Ja nüüd naeratas õpetaja jälle.

Bussisõit läks edasi ilma viperusteta. Tiit aga tundis muret, et bussijuht sõidab liiga aeglaselt.

«Minu isa paneb ikka sajaga!» seletas ta Andrusele nii kõvasti, et kõik kuuleksid.

Bussijuht peatas metsalagendiku ääres, mis oli ülastest päris valge.

«Kui ilus siin on!»

«Õöbik laksutab!» hüüdis Jannu.

«Õpetaja, kas see on tõesti õöbik?» küsis Piret.

«See on laulurästas,» ütles õpetaja. «Õöbik laulab varahommikul ja õhtul.»

Lapsed jooksid nüüd üläseid korjama. Õpetaja hoiatas, et nad ettevaatlikult rohu sees käiksid, sest mine tea, siin võib ka usse olla.

Piret võttis kohe õpetaja käe alt kinni ja käis väga ettevaatlikult. Jannu vaatas igaks juhuks hoolikalt rohu sisse. Tiit aga arvas, et ussile tuleks autoga otsa sõita, siis saaks neist lahti. Selle peale ütles õpetaja, et uss pole sugugi paha, ta ei puutu kedagi, kui talle halba ei tehta. Õpetaja seletas veel, et meil on rästikud looduskaitse all, sest neid on vähe ja nende mürki on vaja vastumürgiks.

Lapsed oleksid vist lagendiku päris paljaks korjanud, ent õpetaja ütles, et liiga palju ei maksa võtta, sest lilled on metsas palju ilusamad kui kodus vaasi sees. Aitab, kui iga laps viib oma emale väikese kimbukese metsast kaasa.

Korruga hakkas Otu niutsuma, hoides käppa üleval.

Jannu hüüdis koera enda juurde. Otu tuli longates.

«Uss vist hammustas teda!» arvas keegi. Ja teine ütles: «Siis oled sa küll oma koerast ilmal!»

Nüüd oli Jannul nutt kurgus. Ta silitas Otut. Oli tal vaja koera metsa tuua!

Õpetaja vaatas Otu käppa. Otu niutsus. Jannu aga vaatas lootusrikkalt õpetaja otsa — ehk saab tema kutsukest aidata.

«Tal on ju pind käpa sees,» ütles õpetaja ja hakkas pindu ettevaatlikult välja tõmbama. Otu oli kannatlik ega rabelnud. Õpetaja sai selle paha pinna peagi kätte ning Otu võis uuesti rõõmsalt joosta.

Piret hoidis jälle õpetaja käe alt kinni. Jannugi oleks seda niisama meeleldi teinud, ent tema arvates polnud see koolipoisile sobiv. Sellepärast jalutas ta teisel pool õpetajat, käed seljal.

«Kui ma suureks saan, siis jahan mina ka õpetajaks saada,» ütles Piret.

«Minust aga saab autojuht!» hüüdis Tiit ja tormas auto häält tehes neist mööda.

«Selles ei kahle mitte keegil!» hüikas õpetaja talle naer-

des järele. Ja siis küsis ta Jannult: «Aga kelleks sina tahad saada?»

«Loomaarstiks!» ütles Jannu ja täiendas, et hästi arusaadav oleks: «Siis saan ma haigeid loomi alati aidata.»

«See on tubli amet,» kiitis õpetaja.

«Aga, õpetaja, millal siis teie meile lõpuks oma üllatust näitate?» päris keegi kannatamatult.

«Varsti, varsti!»

Eemalt paistis tohutu suur kivi.

«Kes jõuab kõige enne kivi juurde, see on kivikuningas!» hüikas korruga õpetaja ja tormas kivi poole. Lapsed kohe talle karjudes järele, sest kõik ju arvavad, et kui karjuda, siis saab kiiremini.

Kõige enne jõudis pärale Otu. Siis Jannu ja Tiit ühekorraga.

«Otu on kivikuningas!» hüüdsid nad teistele.

Kivi oli nii suur, et terve esimene klass mahtus sinna istuma ja ruumi oleks jätkunud veel teiselegi klassile.

Õpetaja seletas, et seda kivi nimetatakse rändrahnuks ja see on looduskaitse all.

«Kas sellepärast, et keegi seda siit ära ei viiks?» päris Piret.

«Ära viia ei jõuaks seda keegi. Aga rikkuda ka ei tohi,» ütles õpetaja.

«Ei tohi nime sisse lõigata,» arvas Jannu, sest ta märkas, et keegi oli püüdnud kivi täksida, «ega kivikirveid teha!»

«Mis me nüüd siis teeme, kas sööme oma võileivad ära või tulen mina enne oma üllatusega lagedale?» küsis nüüd õpetaja.

«Üllatust, üllatust!» tahtsid lapsed.

Kõik kiiksid õpetaja koti poole. Mida ta sealt nüüd siis välja võtab?

Õpetaja käes oli korruga pakk tunnistusi ja ta ütles:

«Kuna te olete mul kõik nii head lapsed, siis tahtsin teile juba täna tunnistused kätte anda. Mõtlesin, et teil on nii tore oma tunnistused vastu võtta siin — keset kevadist loodust!»

«Kas me homme siis enam kooli ei tulegi?» päris Piret.

«Ei,» ütles õpetaja. «Enne pole teil vaja kooli tulla kui sügisel, kuid siis juba teise b-klassil!»

«Mina tean küll, kus II-b asub!» hüüdis Jannu kohe.

Õpetaja hakkas tunnistusi jagama. Ja kägu hakkas kukkuma.

Jannu näitas oma esimese klassi lõputunnistust ka Otule. Otu ajas kõrvad kikki ja haugas kiitvalt.

SISUKORD

Esimene koolipäev	3
Koolipoisi äpardus	5
Koolipoiss Jannu	7
Lugemine	9
Kirjutamine	10
Vaidlus klassis	11
Külaline	13
Margikogujad	15
Jannu ja tema pinginaaber	17
Tähekomandöri valimine	19
Hilinemine	22
Veel üks hilinemine	23
Agar tähekomandör	25
Mister X tuleb klassi	28
Tüli	29
Leppimine	31
Viisakad poisid	32
Ekskursioon tehasesse	35
Ekskursioon metsa	39

Lember, I.

L 41 Koolipoiss Jannu. — Tln.: Eesti Raamat, 1981. — 48 lk.

Eesti kaasaegse lastekirjaniku pisilood Jannu koolimuljetest esimese klassi õpilasena.
Illustreerinud Heino Sampu.

L 70801—238 TL—4—20—81 4803010200 84.3E
M 901(16)—81

Koolieelikutele.
Ира Лембер.
ШКОЛЬНИК ЯННУ.

На эстонском языке.

Художник-иллюстратор Хейно Сампу.
Таллин, изд-во «Ээсти раамат».

Toimetaja V. Helde, Kunstiline toimetaja H. Tikand, Tehniline toimetaja I. Tambek.
Korrektor K. Tamm. IB № 2860. Laduda antud 18. 03. 81. Trükkida antud 04. 05. 81.
Formaat 70×100/16. Olsetpaber nr. 1. Kiri: žurnalnaja rublenaja. Olsettrükk. Trüki-
poognaid 3,0. Tingtrükipoognaid 3,87. Tingvärvoammiseid 16,12. Arvestuspoognaid 2,88.
Trükiarv 60 000 (sellest 2200 raamatukogukoites). Tellimus nr. 355. Hind 20 kop., raama-
tukogukoites 45 kop. Kirjastus «Eesti Raamat», 200090, Tallinn, Pärnu mnt. 10. Trükikoda
«Oktoober», 200109, Tallinn, Kreutzwaldi 24.